

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET
25.09.2006
SAKSNR. ARKIV

Oslo, 22.09.06

LEVERINGSPLIKT FOR FARTØY MED TORSKETRÅLTILLATELSE

Utdyping av bakgrunn og konsekvenser av endringene i regelverket

Det henvises til brev fra Aker Seafoods ASA datert 20. september d.å. Nedenfor følger en ytterligere kommentarer av mer prinsipiell karakter til foreslåtte endringer i leveringsforpliktelsene for trålere (jfr. avsnitt 3.4 i nevnte brev):

Fiskeindustriens adgang til å eie norske fiskefartøyer er etablert gjennom langvarig dispensasjonspraksis - de første slike tillatelsene ble gitt på slutten av 50-tallet straks etter at deltagerbegrensningene første gang var innført. Departementets fokusering i høringsnotatet på deltagerloven og hovedregelen om aktiv fisker som eier av fangstfartøyet, og bruken av dette som argument for innskjerping av regelverket, gir etter vår mening ikke dekkende uttrykk for den gjeldende rettstilstand. Vi vil gå langt i å påstå at det er etablert en selvstendig rett for industrien til å eie fiskefartøyer gjennom myndighetenes praktisering av regelverket og politikernes aksept av denne både på lokalt og sentralt nivå. Helt siden en systematisk og politisk støttet oppbygging av en ferskfisktrålerflåte begynte tidlig på 1960- tallet har industrien vært eier av de fleste trålerne av denne type. Siden 2003 har Fiskeri- og kystdepartementet hatt en stående instruks om å tillate industrielt eierskap til inntil 7 kvotefaktorer pr. anlegg.

Vi mener også at industrielt eierskap til deler av fiskeflåten faktisk er med på å oppfylle deltagerlovens formålsbestemmelse:

- a. *å tilpasse fiskeflåtens fangstkapasitet til ressursgrunnlaget for å sikre en rasjonell og bærekraftig utnyttelse av de marine ressurser,*
- b. *å øke lønnsomheten og verdiskapingen i næringen og gjennom dette trygge bosetting og arbeidsplasser i kystdistriktene, og*
- c. *å legge til rette for at høstingen av de marine ressurser fortsatt skal komme kystbefolkningen til gode*

Disse formålene kan ikke tolkes snevert til bare å gjelde fiskernes interesser, selv om det er viktig at hovedstrukturen i dagens flåte består. Erfaringene fra fiskeindustrien, ikke minst når det gjelder nordnorsk hvitfiskindustri, viser at langsiktig og industriell kapital med vilje til lokal satsing er viktig for å nå disse målsetningene.

Når det gjelder Aker Seafoods' konkrete stilling vil vi gjerne peke på to forhold:

1. Aker Seafoods har med myndighetenes velsignelse bygget seg opp til å bli den største aktøren i norsk hvitfisknæring, og disponerer i dag 28,15 av de i alt 48,88 leveringspliktige enkeltkvotene i norsk trålfiske. Vi mener derfor at endringer i forskriften om leveringsplikt må anses som enkeltvedtak i forhold til Aker Seafoods, og dermed må begrunnes særskilt overfor oss. Vi mener at en innskjerping av leveringsplikten som gir seg konkret urimelige og ikke forholdsmessige utslag, f.eks. ved at vi fratras muligheten til å drive lønnsomt på enkelte anlegg eller i lengre perioder ikke er rimelig. Vi peker særlig på at begrunnelsen for de foreslåtte innskjerpinger ikke først og fremst bygger på deltagerlovens formålsbestemmelse og det øvrige rettslige grunnlag for fiskeriforvaltningen, men mer generelle distriktpolitiske hensyn som vi mener bør og kan ivaretas ved andre virkemidler.
2. De tillatelser som utgjør grunnlaget for Aker Seafoods' virksomhet er etter vår oppfatning til hinder for at en vesentlig innskjerping av leveringsplikten skal gjøres gjeldende for oss.

Vi viser for det første til at Fiskeri- og kystdepartementet i april 2005 ga tillatelse til at Aker Seafoods kjøpte opp selskapene West Fish-Aarsæther AS og Nordic Sea Holding AS, samt ble notert på Oslo Børs. Som en del av begrunnelsen for å tillate dette uttalte departementet: "Endelig vil Fiskeri- og kystdepartementet fremheve den betydning Aker Seafoods ASAs samlede industrielle virksomhet utgjør, og den rolle trålerne kan spille for å styrke konsernet og dermed den totale virksomheten på alle de stedene man er representert." Det er altså nettopp muligheten for utnyttelse av råstoff på tvers i konsernet som vektlegges, noe som også er i tråd med det rettslige grunnlag for ressursforvaltningen. Vi mener en innføring av 100 prosent leveringsplikt og bearbeidingsplikt, samt en eventuell øket bruk av retten til å tilbakerkalle tillatelser ved nedleggelse, står i direkte motstrid til dette. Vi nevner også at alle krav som ble stillet til vår organisering av eierskap og videreføring av leveringsplikt er overholdt.

Fiskeri- og kystdepartementet har videre i 2006 godkjent at våre trålere organiseres i tre regionale rederier i Nordland og Finnmark. Her oppstilles det klare krav til videreføring av leveringsplikt, rapportering av leveringsmønster og vilkår for tilbaketrekking av tillatelser. Disse vilkår er akseptert av Aker Seafoods. En ytterligere innskjerping av disse vilkårene gjennom de nå foreslåtte endringer oppfatter vi som urimelig og ikke forholdsmessig.

Oslo, 22. september 2006



Yngve Myhre
Konsernsjef, Aker Seafoods ASA